

Verotus keveni, mutta työelämän rakennemuutos jäi tekemättä

Vaalikausi on päättymässä ja samalla päättää työnsä Matti Vanhasen punamultahallitus. Työstään hallitus ansaitsee sekä kiitosta että moitteita. Positiiviselle puolelle voidaan kirjata erityisesti verotuksen monipuolinen keventäminen ja työllisyyden kasvattaminen – joista tosin suurin ansio lankeaa ennätysvahvalle suhdanteelle. Pitkä miinus hallitukselle tulee työelämän tarpeellisen rakennemuutoksen laiminlyönnistä ja yt- lain laajentamisesta pienyrityksiin.

Veroratkaisuissaan hallitus on jopa ylittänyt aikanaan antamansa lupaukset. Ansiotulojen verotusta on kevennetty yli kahdella miljardilla ja yritysverotustakin on alennettu, vaikka sen osalta tapahtui myös siirtyviä huonompaan suuntaan. Yrittäjien kannalta hyvää hallituksen ratkaisuissa oli yhteisöverokannan alentaminen, varallisuusveron poistaminen ja perintö- ja lahjaverotuksen sukupolvenvaihdoshuojennuksen muuttaminen. Miinuspuolelle taas jäivät verotusta kiristävä uusi osinkoverojärjestelmä ja eräät konserniverotusta koskevat uudistukset. Myös epävarmuus uuden poistojärjestelmän mahdollisista heikennyksistä kalvaa yrittäjien mieltä ja näkyy mm. investointihaluttomuutena.

Investointien, niin koti- kuin ulkomaisten-, vähäisyys onkin asia, johon olisi pikaisesti kiinnitettävä vakavaa huomiota. Ellei tällaisessakaan suhdannetilanteessa investointien määrä käänny nousuun, on hallituksen mitä pikimmin tarjottava verokevennyksiä järeämpiä aseita tilanteen korjaamiseksi. Tosin tilannetta jossain määrin selittää se, että kiinteistä investoinneista on entistä enemmän siirrytty tutkimus- ja tuotekehityspanostuksiin ja niitä on lisäksi siirretty halpa- tai voimakkaasti teollista toimintaansa kasvattaviin kehitysmaihin. Aktiivinen ja jatkuva investointitoiminta on kuitenkin meidänkin taloudessamme niin työllisyyden kuin kehittyvän yritystoiminnan kannalta avainasemassa. Ja on nimenomaan hallituksen asia rohkaista investointeja ja luoda niille suotuisa ilmapiiri.

Työvoimapula haittaa yritysten kehittymistä

Toinen noususuhdanteen mukanaan tuoma ja yritysten kehittymistä haittaava tai ainakin hidastava tekijä on eräillä avainaloilla jo selvästi vaikuttava työvoimapula. Koulutuspolitiikan vinoutuminen näkyy siinä, että korkeasti koulutetun valkokaulusväen asema työmarkkinoilla jatkuu epävakaana, mutta suorittavan portaan työntekijöistä alkaa esimerkiksi rakennusteollisuudessa olla huutava pula, jota yritetään paikata mm. maahanmuuttoa lisäämällä.

Työministeriön viime marraskuun lopun työllisyyskatsauksen mukaan työvoimatoimistoissa oli avoinna 26 800 työpaikkaa – 5900 paikkaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten avoimet työpaikat ovat lisääntyneet teollisuudessa, terveydenhuolto- ja sosiaalialalla sekä palvelutyössä. Erityisen kysytyjä ovat tällä hetkellä työntekijät, jotka työskentelevät konepaja-, metalli-, rakennusteollisuudessa ja pakkaus-, varasto- sekä ahtausalalla tai sähkötoisissa, kiinteistönhoidossa, hotelleissa ja ravintoloissa, sairaanhoidossa tai lasten päivähoidossa.

Jo viime syksynä tehdyssä kyselyssä 73 prosenttia pk – yrityksistä valitti työntekijöiden löytämisen vaikeutta, mutta vain vajaa 20 prosenttia oli huolissaan asiantuntijoiden löytymisestä. Esimiehiä kaipasi vain kymmenen prosenttia ja johtajia ainoastaan muutama prosentti. Ammattiväen lisääntynyt kysyntä vaikuttaa positiivisesti myös paljon kritisoituun pätkä- eli määräaikaistyöllistymiseen. Selvitykset osoittavat, että korkeasuhdanteessa haetaan ensin määrä- ja osa-aikaisia, mutta vähitellen alkaa myös koko-aikaisten ja vakinaisten kysyntä kasvaa. Eli on jo näköpiirissä, että työllisyys paranee hyvän aikaa suhdanteista riippumatta. Myös koulutettujen kysyntä työmarkkinoilla varmasti kasvaa pitkällä aikavälillä, sillä suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtyminen antaa tilaa.

Noususuhdanne rasittaa nyt työvoiman osalta erityisesti rakennusteollisuutta ja pieniä sekä keskisuuria teollisuusyrityksiä. Esimerkiksi viime syyskuussa tehdyssä selvityksessä 42 prosenttia pk-yrityksistä ilmoitti, että osaavan henkilöstön puute estää tuotannon tai myynnin kasvua.

Uuden hallituksen, muodostivat sen sitten mitkä tahansa puolueet, päätehtävä tuleeikin mitä ilmeisimmin olemaan suomalaisen yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen ja parantaminen. Vain sitä kautta voidaan tehokkaasti ja pitkäjänteisesti vaikuttaa niin työllisyyden kuin koko kansantaloudenkin myönteiseen kehittymiseen.

Tapani Mäkinen
toimitusjohtaja